Bir Acayip Adam Yusuf Hayaloğlu

— *M.Nihat Malkoç* · 01 Ocak 2011

BİR ACAYİP ADAM: YUSUF HAYALOĞLU
M.NİHAT MALKOÇ
Kanser insan öldürmede yıllardır sınır tanımıyor. İnsanlığın başına kâbus gibi çöken bu illet bir büyük değeri daha kopardı fena âleminden. Akciğer kanseriyle mücadele eden ünlü söz yazarı ve şair Yusuf Hayaloğlu da son sözünü söyleyerek göçtü dünyamızdan. Kansere yenik düşerek 56 yaşında aramızdan ayrılan Hayaloğlu, Ahmet Kaya'nın eşi Gülten Kaya'nın ağabeyiydi. Hem şair, hem ressam, hem de müzik adamıydı. Tunceli'nin Ovacık ilçesindendi. Fakat o, ailesinin işi gereği Erzincan'ın Kemaliye ilçesinde büyümüştü.

Ahmet Kaya'nın birçok türlüsünün sözlerini Yusuf Hayaloğlu yazmıştı. Bunlardan biri olan "Şu Dağlarda Kar Olsaydım" türküsü ne kadar güzel sözlere sahiptir. Yine Ahmet Kaya'nın seslendirdiği "Adı Bahtiyar, Ah Ulan Rıza, Biz Üç Kişiydik, Başım Belada, Demedim mi Haydar?, Diyarbakır Türküsü, Hani Benim Gençliğim Nerde?, Nerden Bileceksiniz?" türküleri de şair Yusuf Hayaloğlu'nun güçlü kaleminden çıkmıştı. Ahmet Kaya'nın başarısında onun da büyük emeği vardı; belki de bu başarının gizli kahramanı o idi.

O, pek çok ünlü türkücünün seslendirdiği şarkı ve türkülerin sözlerini kaleme almıştı. İbrahim Tatlıses'in "Nankör Kedi" adlı türküsünün sözleri de Yusuf Hayaloğlu'nun imzasını taşıyordu. Fakat bunları çoğu kişi bilmez. Bütün artılar seslendiren sanatçının hanesine yazılır. Ne yazık ki bu böyledir. Gizli kahramanlar nedense hiçbir zaman göz önünde olmaz.

Söz yazarlığı ön planda olsa da Yusuf Hayaloğlu iyi bir şairdi aslında. Onun şarkı ve türkü sözlerine baktığımızda ciddi bir edebî derinliği yakaladığını görürüz. Çok güzel şiir yazmasının yanında, çok da güzel şiir okurdu. Onun okuduğu şiirleri dinleyenlerin gözyaşları yerçekimine yenik düşerdi. İlk ve tek şiir kitabı olan "Gözleri İntihar Mavi" 2002'de Anka Yayınları arasında çıkmıştı. O dokunaklı şiirler yazardı. Onun dillerden düşmeyen "Şu Dağlarda Kar Olsaydım" türküsünün sözleri gerçekten de edebî ve hissî bir derinliğe sahiptir:

"Şu yangında har olsaydım olsaydım
Ağlayıp bizâr olsaydım olsaydım
Belki yaslanırdın bana bana
Mahpusta duvar olsaydım olsaydım"

Demokrat ve devrimci bir insandı Yusuf Hayaloğlu... Alabildiğine bir özgürlük istiyordu. İnsanların ezilmediği, horlanmadığı, karınlarını doyurabileceği bir dünyanın özlemini içinde büyütüyordu. Haysiyet

ve şerefin ayakaltına alınmadığı, insan merkezli bir dünya... Onun şiirlerinde bu duygular dile getirilmişti hep... Delikanlı üslubunu, bohem hayatını hiç bırakmamıştı elden. Anadolu'nun yanık sesini, ezilmiş küçük insanların hayatını onun satır aralarında bulurduk. "Ah Ulan Rıza", " Bir Acayip Adam" adlı şiir kasetleri büyük beğeniyle dinlendi. Halktan izler taşıdı hayatı ve şiirleri... Halka inandı ve halk içinde kalmayı yeğledi. O, sanatçıların halktan kopuk bir hayat yaşamalarını hep eleştirdi. Bununla ilgili şu sözleri çok manidardır. Onun halkça çok sevilmesinin sebebi de bu satırlarda gizlidir:

"Halk şiiri yapmanın zararı yok. Ne diyorlarsa desinler. Ben halkı seviyorum. Yani natürel, avam yaşamayı seviyorum. Kültürüm de bu, sokaktan gelmeyim. Bunu da inkâr etmiyorum. Zamanında kolej muadili okudum, akademi okudum, Batı kültürü okudum, Şekspir, Marks okudum. Yani sonuçta hiçbir şey değil, hiçbir yere varamıyorsun. Yani gelip geleceğin nokta bir kara toprak derler ya. Neticede halkın denizine giriyorsun. O denize girdiğin zaman da tertemiz oluyorsun, mis gibi oluyorsun. Bunda ne zarar var. Başta biraz zorlayarak oldu. Şimdi tamamen hazmettim. Geldiğim yere geri döndüm. Oradan gelmiştim. Başka yere uçtuk, bir marifetmiş gibi. Sanatçılara da onu tavsiye ediyorum. Şatolarından çıksınlar. Kozalarından çıksınlar. Halkın içine karışsınlar. İki tane entel barda oturup kendi kendilerine sanat yapıyorlar. Kendi kendilerine şiir okuyor, kendi kendilerine ödül veriyorlar. Kendi kendilerine dergi çıkartıyorlar. Kitap çıkarıyorlar. 1500 tane basıyorlar, onu da eşe dosta hediye ediyorlar. Gelsinler halkın denizinde yıkansınlar, arınsınlar biraz..."

En verimli çağında aramızdan ayrılan Yusuf Hayaloğlu, bir zamanlar televizyon programları da yaptı. Şiiri sevdirdi televizyon seyircisine. Flash TV'deki "Şairin Yeri" adlı programının tiryakilerinden biriydim. Bu programda birbirinden güzel şiirler okuyarak seyirciyi uzak iklimlere götürürdü. Daha sonra Su TV'de devam etti şiir programlarına.

O, alabildiğine derin aşkların adamıydı. Duyguları bir gergef misali nakşederdi kelimelerle. Sözcüklere hükmederdi. Onun "Merhaba Nalân" adlı şiiri tertemiz bir aşkı ve kirlenen dünyamızı ne kadar da güzel ifade eder. Ya ötekiler; ötekiler de tanıdık duyguları terennüm eden şiirlerdir. O, hep türkülerle ve halk ezgileriyle besledi ilhamını. Televizyon programlarına da türkücüleri çağırdı öncelikle. Aristokrat takılanlardan uzak durdu. Halk kültüründen esinlendi şiirlerini kaleme alırken. Nereden geldiğini hiç unutmadı duygulu şair... Halk türküleri için şu güzel sözleri söyledi bir zamanlar kendisiyle yapılan söyleşide:

"Türkü hayatın bizatihi kendisi... Halkın kendisini ifade ettiği sözlü müzikli bir durum... Bazı TV kanallarında türkü yasak... RTÜK'ten dolayı sabahın 5'ine koyuyorlar. Gazete çıkarıyorsun, halkın kültürüyle alakası yok. Sanat sayfası yapıyorsun. Tam sayfa caz... Tam sayfa bilmem ne. Bunların ne alakası var bizim kültürümüzle. Ondan sonra da 'niye halk okumuyor' diye soruyorlar. Halk yok ki yayınlarda. Türkü dinlemeyen, halkı bilemez. Türkü bin yıllardır var, Orta Asya'dan akıp geliyor. Nerelerde konaklamış. Nereleri dolaşmış ve gelmiş Anadolu'nun bağrında akıyor. Sen bu ırmağı görmezden geldiğin zaman, zaten hiçbir yerini kavrayamazsın. Ezilenleri, altta kalanları, tutunamayanları,

bir baltaya sap olamayanları seviyorum. Onlar bana hoş geliyor. Halin vaktin yerinde, hiçbir problemin yok, neyini yazacağım ben senin yani. İyi durumdaki bir adamın, her şey çok güzel demesinden sıkılıyorum. Sanatçının ekmeği burada, hayatın çelişkilerinden mağduriyetlerinden çıkar."

Genç sayılabilecek bir yaşta aramızdan ayrılan Yusuf Hayaloğlu üç çocuk babasıydı. Baki kalan bu gök kubbede hoş bir seda bırakan Yusuf Hayaloğlu "Artık seninle duramam/Bu akşam çıkar giderim/ Hesabım kalsın mahşere/Elimi yıkar giderim" dedi ve gitti. Seslendirdiği şiirler ve birbirinden güzel güfteler bıraktı arkasında. O şiirler ve türküler dinlendikçe hep hatırlanacak Yusuf Hayaloğlu... Keşke biraz daha yaşayıp da daha çok şiir bırakabilseydi arkasında. Halkın nabzını tutmaya devam edebilseydi keşke... Fakat hepimizin nefesleri sayılı aslında... Zira hesap tutuluyor büyük yerde. Vakti gelen göçüyor işte. Keşkeler boşuna...

Şair Yusuf Hayaloğlu aydın bir insandı; hayatı ve kendisini sorgulardı hep... Sağdan ve soldan ayrım yapmadan önemli yazarları okurdu. Baskılara asla boyun eğmezdi. Mücadeleci bir kişiliği vardı. Doğru bildiklerini yaşar ve ısrarla yaşatırdı. O, halka, kendisine ve hayata dair şunları söylüyordu bir zamanlar: "Çok çalkantılı dönemler yaşadım ekonomik yönden... Ama halkı bu kadar umutsuz, mutsuz hiç görmemiştim. Yarına dair hiçbir umut kalmamış. Bu, en büyük uçurum, en büyük reaksiyon... Nasıl sosyal bir patlama olmuyor inanamıyorum. Bu korkunç bir tevekkül, korkunç bir sabır... Allah sabır versin. Ama insanlar artık akıllandı. Vatan, millet nutukları ekonomiyi açıklamıyor. Halk, 'Sen bunları derken benim cebimdekini götürüyorsan, lanet olsun' diyor. Halk bunu görmüş artık. Herkesin elinin kendi cebinde olduğunu görmüş. Komünizm niye çöktü? Her şeyin devletin olmasından ve devletin içinde devletten palazlanan insanlardan dolayı çöktü. İnsan mutsuzsa hiçbir ideoloji onu etkilemez. Bir çocuğun karnı açsa sen ona dünyanın en güzel masalını da anlatsan o çocuk ağlar. Karnı tok olan, masallar arasında tercih yapar. Çocuğun karnı aç, halkın karnı aç, ne masal anlatırsan anlat. O yüzden halk tercihlerini de ideolojik olarak yapmıyor. Halk kimde ekmek olacağını sanıyorsa ona sarılıyor. Ama denize düşen yılana sarılır."

Yusuf Hayaloğlu "Vakit tamam seni terk ediyorum..." demişti bir şiirinde... Fakat vaktin bu kadar erken tamamlanacağını aslında ne kendisi ne de dostları aklından geçirmişti.

Solunum yetmezliği nedeniyle tedavi gördüğü Bakırköy Acıbadem Hastanesi'nde 03 Mart 2009 tarihinde yaşamını yitiren şair ve söz yazarı Yusuf Hayaloğlu, Yeniköy Mezarlığı'nda toprağa verildi. Okurları artık onun geçmişteki eserleriyle hasret giderecek, avunacak. Halk, şiirlerinde hep halkı anlatan şairini elbette unutmayacak. Güle güle Usta!...

İlk Yayın: Beyaz Gemi Dergisi/Nisan 2009